

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain sekä Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan arvonlisäverolakia ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettua lakia muutettaviksi telepalvelujen arvonlisäverotuksen osalta. Ehdotuksen mukaan ulkomailta Suomeen sijoitautuneelle ostajalle myydyt telepalvelut verotettaisiin Suomessa, lukuun ottamatta myyntejä toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta muille ostajille kuin elinkeinonharjoittajille. Suomesta ulkomaille myydyt telepalvelut vapautettaisiin vastaavassa laajuudessa verosta. Ulkomailta Ahvenanmaalle myydyt telepalvelut verotettaisiin aina Suomessa, ja niiden myynti Ahvenanmaalta ulkomaille vapautettaisiin verosta.

Arvonlisäverolaissa olevia säännöksiä Suomessa toimiville ulkovaltojen diplomaattisille edustustoille, diplomaateille ja Euroopan yhteisöjen toimielimille myytyjen moottoriajoneuvojen verovapaudesta ehdotetaan myös muutettaviksi. Verovapauden toteuttamistapaa muutettaisiin siten, että hankintaan sisältyvän veron palautusmenettelystä siirrytään myynnin verottomuuteen. Arvonlisäverolaissa säädettäisiin lisäksi Suomesta tai toisesta jäsenvaltiosta mainittuun tarkoitukseen verotta ostetun ajoneuvon edelleen-

luovuttamista koskevista rajoituksista.

Tavaroiden ja palvelujen myynti toisessa EU:n jäsenvaltiossa sijaitsevan Euroopan yhteisöjen toimielimen henkilökunnalle ehdotetaan vapautettavaksi verosta vastaavin edellytyksin kuin verottomuus myönnetään sijaintivaltiossa. Verovapautta sovellettaisiin takautuvasti vuoden 1995 alusta.

Ahvenanmaata koskevaa erillislakia ehdotetaan muutettavaksi maahantuonnista tehtävän vähennyksen ajallista kohdistamista koskevien säännösten osalta. Ahvenanmaan ja muun Suomen välisissä maahantuonneissa sekä muista EU:n jäsenvaltioista kuin Suomesta Ahvenanmaalle tapahtuvissa tuonneissa vähennys voitaisiin tietyin edellytyksin kohdistaa tullauskuukauden asemesta maahantuontikuukaudelle. Muutosta sovellettaisiin takautuvasti vuoden 1997 maaliskuun alusta.

Lisäksi Ahvenanmaata koskevan erillislain immateriaalipalvelujen luovutuspaikkaa ja eräitä veron palauttamista koskevia säännöksiä tarkistettaisiin.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 1997 heinäkuun alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Telepalvelut

1.1. Johdanto

Komissio antoi 29 päivänä tammikuuta 1997 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvon-

lisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste, annetun neuvoston direktiivin (77/388/ETY), jäljempänä kuudes arvonlisäverodirektiivi, muuttamisesta telepalveluihin sovellettavan arvonlisäverojärjestelmän osalta (KOM(97) 4 lopullinen).

Direktiiviehdotuksen tarkoituksena on poistaa telesektorin teknisestä kehityksestä ja

nykyisistä arvonlisäverosäännöksistä aiheutuvat kilpailun vääristymät yhteisön ulkopuolelle ja yhteisöön sijoittautuneiden teletoinnin harjoittajien väliltä sekä verotulojen menetykset yhteisössä. Nykyiset arvonlisäverolain (1501/1993) säännökset johtavat siihen, että yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneet teleyritykset voivat myydä telepalveluja yhteisöön verotta, kun taas yhteisöön sijoittautuneiden teleyritysten hintoihin sisältyy arvonlisävero.

Koska direktiivin muutos voi tulla voimaan aikaisintaan vuoden 1999 alussa, kaikki Euroopan unionin (EU) jäsenvaltiot ovat hakenneet kuudennen arvonlisäverodirektiivin 27 artiklan nojalla lupaa poiketa väliaikaisesti telepalveluihin nykyisin sovellettavasta verotuspaikkasäännöksestä direktiivin muutoksen voimaantuloon saakka. Luvat soveltaa kuudennen arvonlisäverodirektiivin 9 artiklasta poikkeavaa toimenpidettä annettiin kaikille jäsenvaltioille samansisältöisinä neuvoston päätöksillä 17 päivänä maaliskuuta 1997 n:ot 97/200/EY—97/214/EY.

EU:n jäsenvaltioiden yhteisesti hakeman poikkeuslupan tarkoituksena on välittömästi poistaa edellä mainitut kilpailun vääristymät ja verotulojen menetykset yhteisössä. Poikkeuslupa koskee myös jäsenvaltioiden välistä kauppaa ja asettaa kuudennen arvonlisäverodirektiivin mahdollistamissa rajoissa telepalvelujen ostot yhteisöön ja yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneelta myyjältä verotusmenettelyn suhteen samaan asemaan. Poikkeuslupa on voimassa vuoden 1997 alusta vuoden 1999 loppuun tai tätä aikaisempaan direktiivin voimaantuloajankohtaan. Poikkeuslupan neuvostokäsittelyn yhteydessä pöytäkirjaan otetun lausuman mukaan jäsenvaltiot pyrkivät saattamaan poikkeuslupan mukaisen sääntelyn osaksi kansallista lainsäädäntöään 1 päivään heinäkuuta 1997 mennessä.

1.2. Nykytila

Voimassa olevan arvonlisäverolainsäädännön mukaan telepalvelujen verotuspaikka määräytyy palvelujen myyntimaasta koskevan yleissäännön perusteella. Telepalvelu on siten arvonlisäverolain 64 §:n mukaan myyty Suomessa, jos se luovutetaan täällä sijaitsevasta kiinteästä toimipaikasta. Jos telepalvelua ei luovuteta kiinteästä toimipaikasta, sellaisen myyjän myynti, jolla on kotipaikka Suomessa, verotetaan Suomessa. Säännös vastaa kuudennen arvonlisäverodirektiivin

9 artiklan 1 kohtaa.

Yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneet teleyritykset voivat nykyisin tarjota palveluja Suomessa ilman täällä sijaitsevaa kiinteää toimipaikkaa, jolloin kuluttajan asemassa olevien ostajien näiltä hankkimat telepalvelut jäävät Suomessa verottamatta. Tällöin sekä yksityishenkilöiden että esimerkiksi sellaisten elinkeinonharjoittajien, kuten pankkien ja vakuutuslaitosten, joilla ei ole oikeutta täysimääräisesti vähentää ostoihin sisältyvää veroa, on edullisempaa ostaa telepalveluja yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneelta kuin Suomeen sijoittautuneelta teleyritykseltä. Lisäksi telepalveluihin nykyisin sovellettava myyntimaasäännös johtaa siihen, että Suomeen sijoittautuneen teletoinnin harjoittajan ulkomaiselle asiakkaalle myymiin palveluihin sisältyy aina Suomessa kannettu arvonlisävero.

Voimassa oleva arvonlisäverolainsäädäntö ei siten mahdollista kaikkien Suomessa kulutettavien telepalvelujen verottamista. Lisäksi nykyisestä arvonlisäverokohtelusta aiheutuu Suomeen sijoittautuneille teletoinnin harjoittajille kilpailuhaitta sekä Suomen että ulkomaiden markkinoilla. Tällä hetkellä yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneiden teleyritysten markkinaosuus Suomessa myydyistä telepalveluista on kuitenkin pieni. Samoin Suomeen sijoittautuneiden teleyritysten yhteisön ulkopuolelle muille kuin toisille teleyrityksille myymien telepalvelujen määrä on nykyisin vähäinen. Tilanne voi kuitenkin muuttua tulevaisuudessa.

1.3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Suomessa tapahtuvan telepalvelujen kuluksen verottamisen turvaamiseksi ja edellä mainittujen kilpailun vääristymien poistamiseksi arvonlisäverolain myyntimaasäännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että telepalvelujen verotuspaikka määräytyisi neuvoston myöntämän poikkeuslupan mukaisesti pääsääntöisesti ostajan sijoittautumisvaltion perusteella. Kaikkien EU:n jäsenvaltioiden saaman poikkeuslupan mukaisen sääntelyn toteuttaminen Suomessa on perusteltua erityisesti sen vuoksi, että jäsenvaltioiden soveltamat erilaiset luovutuspaikkasäännökset johtaisivat kaksinkertaiseen verotukseen ja verottomuustilanteiden syntymiseen yhteisön sisällä.

Esityksessä ehdotetaan, että telepalvelujen

myyntimaa määräytyisi pääsääntöisesti samalla tavalla kuin arvonlisäverolain 68 §:ssä tarkoitettujen immateriaalipalvelujen luovutuspaikka. Ostajana olevan elinkeinonharjoittajan Suomessa sijaitsevaan kiinteään toimipaikkaan sekä yhteisön ulkopuolelta että toisesta jäsenvaltiosta luovutettu telepalvelu olisi siten aina verollinen Suomessa ja ostaja olisi tästä mynnistä verovelvollinen. Muille kuin elinkeinonharjoittajille tapahtuvat telepalvelujen myynnit verotettaisiin jäsenvaltioiden välisessä kaupassa edelleen palvelujen myyntimaata koskevan yleissäännön mukaisesti myyjän kiinteän toimipaikan tai kotipaikan sijaintijäsenvaltiossa. Immateriaalipalvelujen verokohtelusta poiketen yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneen myyjän Suomeen muille kuin elinkeinonharjoittajille suorittamat myynnit tulisivat kulutusmaaperiaatteen toteuttamiseksi Suomessa verollisiksi. Verovelvollinen olisi yksityishenkilöille tapahtuvassa myynnissä myyjä, joka joutuisi tällöin rekisteröitymään Suomeen. Suomeen sijoittautuneen myyjän ulkomaille sijoittautuneelle asiakkaalle myymät telepalvelut vapautettaisiin verosta, lukuun ottamatta toiseen jäsenvaltioon muille kuin elinkeinonharjoittajalle myytyjä telepalveluja. Telepalveluja koskevat säännökset otettaisiin arvonlisäverolakiin lisättäväksi ehdotettuun 68 a §:ään.

Arvonlisäverolakiin otettaisiin neuvoston poikkeuslupapäätökseen sisältyvä telepalvelun määritelmä. Sen mukaan telepalvelulla tarkoitettaisiin lähinnä erilaisten televiestien lähettämispalveluja, ei sen sijaan lähetettävää sisältöä. Määritelmä vastaisi Melbournen yleissopimuksessa kansainvälisesti hyväksyttyä telepalvelun määritelmää.

Lisäksi arvonlisäverolain 71 §:n 7 kohdan verovapaussäännös ehdotetaan kumottavaksi. Ehdotettua 68 a §:ää sovellettaisiin kyseisessä kohdassa tarkoitettuihin ulkomaille teletoimintaa harjoittaville yrityksille tai yhteisöille Suomesta myytäviin kansainvälistä telediennettä koskeviin palveluihin. Kohdassa säädetyn verottomuuden säilyttäminen on tarpeetonta, koska lainmuutoksen toteutuessa teletoiminnan harjoittajien keskinäisistä telepalvelujen suorituksista kannettava arvonlisävero ei enää aiheuta näille rahoituskustannusta.

Poikkeuslupan mukaiset muutokset edellyttävät myös Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain

(1266/1996), jäljempänä erillislaki muuttamista siten, että Ahvenanmaan asema yhteisön veroalueen ulkopuolisena alueena otetaan huomioon.

Ahvenanmaan ja yhteisön ulkopuolisten maiden tai muiden EU:n jäsenvaltioiden kuin Suomen väliseen telepalvelujen myyntiin ehdotetaan sovellettavaksi samoja sääntöjä kuin muun Suomen ja kolmansien maiden väliseen kauppaan. Telepalvelujen myynti ulkomaille sijoittautuneelle ostajalle vapautettaisiin verosta, ja vastaavasti ulkomaille sijoittautuneen teleyrityksen Ahvenanmaalle sijoittautuneelle ostajalle myymät telepalvelut verotettaisiin Suomessa. Jos Ahvenanmaalle sijoittautunut ostaja on elinkeinonharjoittaja tai yhteisö, ostaja olisi verovelvollinen. Jos ostajana on yksityishenkilö, ulkomainen myyjä olisi verovelvollinen ja joutuisi siten rekisteröitymään Suomeen.

Poikkeuslupa ei edellytä muutoksia Ahvenanmaan ja muun Suomen välisiin telepalvelujen myyntiin. Tässä suhteessa sovellettaisiin edelleen samoja sääntöjä kuin Suomen sisäiseen myyntiin.

2. Lähetystöjen, diplomaattien sekä Euroopan yhteisöjen toimielinten ja niiden henkilökunnan verottomat hankinnat

2.1. Moottoriajoneuvot

Suomessa toimiville ulkovaltojen diplomaattisille ja muille samassa asemassa oleville edustustoille, lähetettyjen konsulien virastoille, diplomaattisille edustajille ja lähetetyille konsuleille palautetaan tietyin edellytyksin hakemuksen perusteella jälkikäteen Suomessa ostettujen tavaroiden ja palvelujen hintaan sisältyvät verot. Palautusmenettelyä sovelletaan myös Suomessa sijaitsevan Euroopan yhteisöjen toimielimen viralliseen käyttöön tehtyihin hankintoihin. Vastaavat hankinnat ovat verottomia maahantuotuna ja toisesta jäsenvaltiosta hankittuina.

Palautusoikeutta koskevat säännökset sisältyvät diplomaattisten hankintojen osalta arvonlisäverolain 127 ja 128 §:ään ja Euroopan yhteisöjen toimielinten hankintojen osalta 129 §:ään. Maahantuonnin verovapaudesta säädetään lain 94 §:n 1 momentin 20 ja 22 kohdassa sekä toisesta jäsenvaltiosta tehtyjen hankintojen verovapaudesta 26 c §:n

3 momentin 2 kohdassa ja 72 f §:n 1 kohdassa sekä kuudennen arvonlisäverodirektiivin 15 artiklan 10 kohdassa.

Suomalaiset autokauppiaat ja diplomaatit ovat pitäneet nykyistä palautusmenettelyä yhteisössä tuotettuja autoja ja suomalaisia myyjiä syrjivänä ja tarpeettoman monimutkaisena. Yhteisön ulkopuolelta autoja voidaan hankkia diplomaattiseen käyttöön suoraan verotta suomalaisen autoliikkeen kautta siten, että auto myydään vapaavarastossa ja tuodaan maahan verotta diplomaatin nimissä. Toisesta jäsenvaltiosta autoja ei sitä vastoin voida hankkia vastaavalla tavalla, vaan autoliike myy tällaiset autot verolliseen hintaan ja diplomaatti hakee veron takaisin jälkikäteen palautusmenettelyn avulla. Tämä suosii ulkomaisia autokauppiaita, koska diplomaatti voi ostaa tällaisen auton toisessa jäsenvaltiossa toimivalta autokauppiaalta suoraan verotta. Palautusmenettelyä on myös pidetty monimutkaisena ja ylimääräisiä rahoituskustannuksia aiheuttavana. Lisäksi on esitetty, että autoverolain (1482/1994) 22 §:n mukaan diplomaateille myydyt autot ovat kaikissa edellä mainituissa tilanteissa suoraan autoverottomia. Edellä mainitut ongelmat koskevat myös Euroopan yhteisöjen toimielinten Suomessa hankkimia autoja.

Suomalaisille autokauppiaille palautusmenettelystä aiheutuvien kilpailuhaittojen poistamiseksi ja menettelyn yksinkertaistamiseksi ehdotetaan, että moottoriajoneuvojen kohdalla luovutaan palautusmenettelystä ja siirrytään vastaavin edellytyksin tapahtuvaan myynnin verottomuuteen. Verottomuus ulotettaisiin koskemaan myös edustustojen ulkomaan kansalaisuutta olevan hallinnollisen ja teknisen henkilökunnan Suomessa ostamia moottoriajoneuvoja vastaavin edellytyksin kuin maahantuotuja autoja. Verottomuus koskisi tällöin vain niitä autoja, jotka hallinnollinen ja tekninen henkilökunta hankkii Suomeen asettuessaan.

Lakiin otettaisiin lisäksi Suomesta tai toisesta jäsenvaltiosta ostetun ajoneuvon edelleenluovuttamista koskevat rajoitukset. Nämä vastaisivat maahantuoduille autoille säädettyjä rajoituksia sekä autoverolain mukaisia rajoituksia. Ajoneuvoa ei voisi verottomasti luovuttaa muulle kuin vastaavaan verottomaan hankintaan oikeutetulle ennen kuin kolme vuotta on kulunut ajoneuvon rekisteröimisestä.

2.2. Muut hankinnat

Voimassa olevan arvonlisäverolain 72 d §:n 3 momentin mukaan veroa ei suoriteta tavaroiden ja palveluiden myynnistä toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevalle Euroopan yhteisöjen toimielimelle vastaavin edellytyksin kuin verottomuus myönnetään sijaintivaltiossa. Tällaisten toimielinten sijaintivaltiot ovat myöntäneet oikeuden verottomiin hankintoihin myös toimielimen henkilökunnalle. Tämän vuoksi säännöstä ehdotetaan neutraalisuussyistä muutettavaksi siten, että se koskisi myös Suomessa tapahtuvia luovutuksia toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan toimielimen henkilökunnalle. Nämä hankinnat vapautettaisiin verosta samassa laajuudessa kuin ne on vapautettu toimielimen sijaintivaltiossa.

Komission piirissä esitetyn käsityksen mukaan jäsenvaltio olisi velvollinen myöntämään verovapauden Euroopan yhteisöjen toimielinten henkilökunnan hankinnoille Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan perusteella. Mainitun pöytäkirjan oikeudellinen velvoittavuus on kuitenkin tässä suhteessa tulkinnanvarainen. Selkeyden vuoksi kuitenkin ehdotetaan, että verovapautta sovellettaisiin Suomen EU-jäsenyyden alkamisajankohdasta eli vuoden 1995 alusta lukien.

3. Vähennysajankohta Ahvenanmaahan liittyvissä maahantuonneissa

Ahvenanmaata koskevan erillislain 22 §:ään sisältyy Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen taikka muualta Suomesta tai toisesta EU:n jäsenvaltiosta maakuntaan tuotavista tavaroista suoritettavan veron tilittämistä koskeva erityissäännös. Sen mukaan jaksotullaukseen oikeutettu tullilaitoksen rekisteröity asiakas ilmoittaa ja maksaa arvonlisäveron kalenterikuukauden aikana tuoduista tavaroista viimeistään kalenterikuukautta seuraavan toisen kuukauden 15 päivänä.

Edellä mainittu säännös otettiin erillislakiin eduskuntakäsittelyn yhteydessä. Sen tarkoituksena on käytännön syistä mahdollistaa veron tilitys Ahvenanmaan ja muun Suomen välisissä maahantuonneissa saman ajankohdan perusteella kuin kotimaan arvonlisäverotuksessa. Neutraalisuussyistä veron tilityksajan pidennys ulotettiin koskemaan myös muista jäsenvaltioista Ahvenanmaalle

tapahtuvaa tuontia.

Arvonlisäverolain 141 §:n 4 kohdan mukaan vähennys tavarahan maahantuonnista suoritettavasta verosta kohdistetaan sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana maahan tuotu tavara on tullattu. Tullauksella tarkoitetaan sitä ajankohtaa, jona tullauspäätös tehdään. Säännöstä sovelletaan paitsi Ahvenanmaahan liittyvään maahantuontiin myös muualle Suomeen tapahtuvaan tuontiin yhteisön ulkopuolelta.

Edellä mainitun maahantuonnista suoritettavan veron ajallista kohdistamista koskevan säännöksen soveltaminen Ahvenanmaan ja muun Suomen väliseen maahantuontiin aiheuttaa ongelmia yrityksille, koska tuonnista maksettu vero voidaan vähentää vasta tullauskuukaudelta. Tästä aiheutuu rahoituskustannus, jota ei syntynyt ennen verorajaa. Lisäksi nykysääntely vaikeuttaa Ahvenanmaan kauppaan liittyvien joustavien menettelyjen soveltamista. Eduskunnan tekemä maahantuonnista suoritettavan veron ilmoitus- ja maksuajankohdan pidennys ei poistanut näitä ongelmia, vaikka ilmeisesti tavoiteltiin tilannetta, jossa tuonnista tehtävä vähennys voitaisiin kohdistaa samalla kuukaudelle kuin tuonnista suoritettava vero.

Ahvenanmaan ja muun Suomen välisestä verorajasta yrityksille aiheutuvien rahoituskustannusten pienentämiseksi ja joustavien rajaverotusmenettelyjen mahdollistamiseksi ehdotetaan, että Ahvenanmaan ja muun Suomen välisissä maahantuonneissa vähennykset kohdistettaisiin jo sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana maahan tuodusta tavarasta veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt. Vero voitaisiin tällöin vähentää jo tuontikuukaudelta. Vastaavalla tavalla kuin veron ilmoitus- ja maksuajan pidennys tämä koskisi vain niitä tullilaitoksen rekisteröityjä asiakkaita, jotka ovat tullilainsäädännön mukaan oikeutettuja jaksotullaukseen.

Neutraalisuuden vuoksi edellä ehdotettu muutos koskisi myös tuontia muista EU:n jäsenvaltioista kuin Suomesta Ahvenanmaalle. Yhteisön ulkopuolisista maista Ahvenanmaalle tapahtuvien tuontien vähennysajankohtana säilyisi edelleenkin tullauskuukausi.

Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 10 artiklan 3 kohdan ja 17 artiklan 1 kohdan mukaan vähennys oikeus maahantuonnin osalta syntyy, kun tavara tuodaan maahan. Direktiivin 18 artiklan mukaan vähennys oikeus toteutetaan siltä verokaudelta, jonka aikana vähennys oikeus on syntynyt. Vähennysoi-

keuden toteuttaminen edellyttää artiklan 2 kohdan mukaan lisäksi, että verovelvollisella on hallussaan tuontiasiakirja, josta ilmenee muun muassa suoritettavan veron määrä tai sen laskentaperuste.

Ehdotettu vähennysajankohdan muutos näyttäisi olevan ristiriidassa direktiivin 18 artiklan 2 kohdan sanamuodon kanssa, koska tuontikuukautena maahantuojoilla ei ole hallussaan sellaista asiakirjaa, josta ilmenee veron määrä tai sen laskentaperusteet. Kun kuitenkin otetaan huomioon direktiivin 23 artiklan 2 kohta, joka mahdollistaa koko veron määräämisen siirtämisen kotimaan verotuksen yhteyteen, jolloin vastaavaa tuontiasiakirjaa ei välttämättä lainkaan olisi, ehdotettu muutos ei asiallisesti liene yhteisölainsäädännön vastainen.

Vähennysajankohdan muutosta sovellettaisiin vuoden 1997 maaliskuun alusta, jolloin veroraja tuli voimaan. Menettelyä voitaisiin siten soveltaa ensimmäisen kerran jo maaliskuussa tapahtuneisiin tuonteihin.

4. Muut muutokset

Ahvenanmaata koskevan erillislain säännöksiä ehdotetaan eräiltä osin tarkistettaviksi. Luovutuspaikkasäännöksiä muutettaisiin siten, että yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneen yrityksen myydessä immateriaalipalveluja Ahvenanmaalle sijoittautuneelle ostajalle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, myyntimaa määräytyisi myyjän kiinteän toimipaikan tai kotipaikan perusteella vastaavalla tavalla kuin mannersuomalaisen ostajan kohdalla. Lisäksi rahoitus- ja vakuutuspalvelujen myyntiin liittyviä veron palauttamista koskevia säännöksiä tarkistettaisiin siten, että palautusoikeutta ei sovelleta tilanteessa, jossa ostaja on toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut elinkeinonharjoittaja.

5. Esityksen vaikutukset

5.1. Taloudelliset vaikutukset

Yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneiden yritysten Suomeen myymien telepalvelujen verottaminen lisäisi verotuloja vähäisissä määrin. Vastaavasti Suomeen sijoittautuneiden teletoinnin harjoittajien yhteisön ulkopuolelle kuluttajille myymien telepalvelujen vapauttaminen verosta vähentäisi verotulottoa jonkin verran.

Maahantuonnin vähennysajankohdan var-

hentaminen Manner-Suomen ja Ahvenanmaan välisessä kaupassa vähentäisi yritysten rahoituskustannuksia noin 1—2 miljoonalla markalla, koska maahantuontiin sisältyvä veroa ei enää tarvitsisi rahoittaa sen suorittamisen ja vähennysoikeuden toteutumisen välisenä aikana. Valtion korkotuotot pienenisivät vastaavalla määrällä. Tilitysajankohdan myöhentyminen vähentäisi lisäksi kertaluonteisesti veron vuosikertymää noin 30 miljoonalla markalla muutoksen toteuttamisvuonna. Edellä mainitut vaikutukset merkitsisivät sitä, että Ahvenanmaan ja muun Suomen välisessä kaupassa valtion korkotuotot ja veron vuosikertymä pysyisi samana kuin ennen verorajaa.

Maahantuontiveron vähennysajankohdan varhentaminen Ahvenanmaan ja muiden jäsenvaltioiden välisessä kaupassa vähentäisi vastaavasti yritysten rahoituskustannuksia ja valtion korkotuottoja noin 0,5 miljoonalla markalla. Tilitysajankohdan myöhentyminen vähentäisi lisäksi kertaluonteisesti veron vuosikertymää noin 5 miljoonalla markalla muutoksen toteuttamisvuonna.

Muilla ehdotetuilla muutoksilla ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

5.2. Hallinnolliset vaikutukset

Yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneiden teletointaa harjoittavien yritysten rekisteröityminen verovelvolliseksi Suomessa yksityishenkilöille tapahtuvassa myynnissä lisäisi verohallinnon tehtäviä vähäisessä määrin. Lisäksi sellaisten elinkeinonharjoittajien ja yhteisöjen, jotka eivät nykyisin ole verovelvollisia, tulisi rekisteröityä ulkomaille sijoittautuneelta yritykseltä ostamiensa telepalvelujen osalta verovelvollisiksi. Tästä aiheutuisi vähäisessä määrin lisää hallinnollisia kustannuksia kyseisille elinkeinonharjoittajille ja yhteisöille sekä verohallinnolle. Toisaalta verovelvollisten elinkeinonharjoittajien

osalta menettely yksinkertaistuisi, koska niiden ei enää tarvitsisi turvautua palautusmenettelyyn ulkomailta ostamiensa telepalvelujen hintaan sisältyvän arvonlisäveron takaisin saamiseksi.

Suomessa toimiville ulkovaltojen diplomaattisille edustustoille ja niiden henkilökunnalle sekä Euroopan yhteisön toimielmille myytyjen moottoriajoneuvojen hankintaan sisältyvän veron palautusmenettelystä luopuminen ja siirtyminen vastaavin edellytyksin tapahtuvaan myynnin verottomuuteen keventäisi hallinnollisia menettelyjä jonkin verran.

6. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkатыönä valtiovarainministeriössä. Asian valmistelussa on kuultu telealan edustajia sekä Ahvenanmaan maakuntahallitusta.

7. Riippuvuus kansainvälisistä sopimuksista ja velvoitteista

Esitys perustuu telepalveluja koskevien ehdotusten osalta kuudennen arvonlisäverodirektiivin 27 artiklan mukaiseen neuvoston poikkeuslupaan, joka oikeuttaa Suomen soveltamaan direktiivistä poikkeavia säännöksiä telepalveluihin. Neuvoston päätös ei oikeudellisesti velvoita Suomea muuttamaan kansallista lainsäädäntöään. Koska poikkeuslupan mukaisen sääntelyn toteuttamatta jättäminen jossakin EU:n jäsenvaltiossa johtaisi yhteisön sisäisessä kaupassa telepalvelujen kaksinkertaiseen verottamiseen ja verottamatta jättämiseen, neuvostokäsittelyn yhteydessä pöytäkirjaan otettiin lausuma, jonka mukaan jäsenvaltiot ilmoittavat sitoutuvansa saattamaan poikkeuslupan mukaisen sääntelyn osaksi kansallista lainsäädäntöään 1 päivänä heinäkuuta 1997 mennessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Arvonlisäverolaki

1 §. Pykälän 4 momenttiin tehtäisiin viitastarkistus. Palkan käsitteen osalta viitattaisiin vanhan ennakkoperintälain (418/1959) 4 §:n asemesta uuden ennakkoperintälain

(1118/1996) 13 §:ään.

68 a §. Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 27 artiklan mukaisen poikkeuslupan 1 artiklan mukaan Suomi voi kuudennen arvonlisäverodirektiivin 9 artiklan 1 kohdasta poiketen soveltaa telepalvelun luovutukseen 9 artiklan 2 kohdan e alakohdtaa. Kyseisen alakohdan mukaan sellaisen palvelun suori-

tuspaikka, joka suoritetaan yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneelle vastaanottajalle tai yhteisöön, mutta muuhun kuin suorittajan maahan sijoittautuneelle verotettavalle henkilölle, on vastaanottajan liiketoiminnan kotipaikka tai sellaisen kiinteän toimipaikan sijaintipaikka, johon palvelu luovutetaan. Jollei näitä paikkoja ole, suorituspaikka on vastaanottajan kotipaikka tai pysyvä asuinpaikka.

Poikkeusluvassa edellytetään lisäksi, että EU:n jäsenvaltion soveltaessa telepalveluihin kuudennen arvonlisäverodirektiivin 9 artiklan 2 kohdan e alakohdan sen on telepalvelujen osalta käytettävä myös artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä mahdollisuutta jäsenvaltiossa tapahtuvan tosiasiallisen kuluksen verottamiseen. Tämän alakohdan mukaan jäsenvaltio voi kaksinkertaisen verotuksen, verottamatta jättämisen tai kilpailun vääristymisen välttämiseksi artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen palvelujen osalta pitää artiklan mukaan yhteisön ulkopuolella suoritettua palvelun suorituspaikkaa jäsenvaltion alueella sijaitsevana, jos palvelun tosiasiallinen käyttö tai hyödyntäminen tapahtuu jäsenvaltion alueella.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 68 a §, jossa säädettäisiin telepalvelun myyntimaasta.

Pykälän 1 momentin mukaan telepalvelun myyntiin sovellettaisiin pääsääntöisesti immateriaalipalvelujen myyntimaata koskevaa lain 68 §:ää. Ulkomaille sijoittautuneen myyjän suorittama telepalvelun myynti elinkeinonharjoittajalle Suomessa sijaitsevaan kiinteään toimipaikkaan verotettaisiin nykyisestä poiketen Suomessa. Jos telepalvelua ei luovuteta mihinkään kiinteään toimipaikkaan, myynti tapahtuisi Suomessa silloin, kun ostajan kotipaikka on täällä. Lain 9 §:n mukaan ostajana oleva elinkeinonharjoittaja olisi myyjän sijasta verovelvollinen, joten ulkomaille sijoittautuneen myyjän ei tarvitsisi rekisteröityä Suomessa verovelvolliseksi. Menettely olisi hallinnollisesti yksinkertainen myös sikäli, ettei ostajana olevan elinkeinonharjoittajan tarvitsisi enää hakea osuuton sisältävää veroa palautusmenettelyn kautta takaisin myyjän sijoittautumisvaltiossa.

Lain 68 §:n 1 momentin kolmannen virkkeen perusteella EU:n jäsenvaltioiden välisessä kaupassa muille kuin elinkeinonharjoittajille tapahtuvat myynnit verotettaisiin edelleen palvelujen myyntimaata koskevan yleis-

säännöksen mukaan myyjän kiinteän toimipaikan tai kotipaikan sijaintivaltiossa.

Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 9 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisen sääntelyn toteuttaminen edellyttäisi periaatteessa yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneen myyjän suorittaman telepalvelun säätämistä verolliseksi aina silloin, kun telepalvelu tosiasiallisesti kulutetaan Suomen alueella ja ostajana on muu kuin elin keinonharjoittaja. Useimpien telepalvelujen osalta tietyn valtion määrittäminen kulutusmaaksi on jo lähtökohtaisesti ongelmallista, koska eri valtioissa sijaitsevat televiestinnän osapuolet hyödyntävät samaa telepalvelua. Lisäksi esimerkiksi puhelinliikenteen osalta tekninen kehitys on mahdollistanut sen, että asiakas voi hyödyntää telepalvelun myyjän tarjoamia palveluja myös ollessaan tilapäisesti ulkomailla. Myyjän on tällöin vaikea käytännössä erotella asiakkaan eri valtioissa kuluttamia palveluja.

Edellä mainituilla perusteilla ja hallinnollisen yksinkertaisuuden vuoksi ehdotetaan, että yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneen myyjän muille kuin elinkeinonharjoittajille suorittamien telepalvelujen tosiasiallisen kuluksen katsottaisiin tapahtuvan Suomessa, jos ostajalla on täällä pysyvä toimipaikka, johon palvelu luovutetaan tai, jollei palvelua luovuteta mihinkään pysyvään toimipaikkaan, jos ostajan kotipaikka on täällä. Pysyvällä toimipaikalla tarkoitettaisiin sellaisen oikeushenkilön osalta, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, vastaavanlaista toiminnan harjoittamispaikkaa kuin elinkeinonharjoittajan liiketoiminnan kiinteä toimipaikka. Luonnollisen henkilön kotipaikka olisi Suomessa silloin, kun hän asuu täällä eikä ole keke ulkomailla jatkuvasti. Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 9 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukainen säännös otettaisiin pykälän 2 momenttiin. Säännös muodostaisi poikkeuksen 68 §:n 1 momentin kolmannen virkkeen säännöksestä.

Pykälän 2 momentissa tarkoitettu ulkomaille sijoittautunut myyjä olisi lain 9 §:n mukaan verovelvollinen yksityishenkilölle suorittamiensa telepalvelujen myynnistä Suomessa. Tällainen myyjä joutuisi siten näiden myyntien osalta rekisteröitymään Suomeen. Käännettyä verovelvollisuutta sovellettaisiin kuitenkin telepalvelun myyntiin silloin, kun ostajana on oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja.

Telepalvelujen myynti Suomesta ulkomaille sijoittautuneille elinkeinonharjoittajille ja

yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneille muillekin ostajille vapautettaisiin verosta 1 momentin perusteella. Myynti toisiin EU:n jäsenvaltioihin sijoittautuneille muille ostajille kuin elinkeinonharjoittajille verotettaisiin nykyiseen tapaan lain 64 §:n perusteella Suomessa.

Pykälän 3 momenttiin sisältyisi telepalvelun määritelmä. Telepalvelulla tarkoitettaisiin palvelua, jonka tarkoituksena on signaalien, kirjoitettujen tai kuvallisten viestien, ääniviestien tai tietojen välittäminen, lähettäminen ja vastaanottaminen sähkömagneettisilla menetelmillä sekä tällaisen välityksen, lähetyksen tai vastaanottokapasiteetin käyttöoikeuden myöntäminen tai siirtoa. Määritelmä vastaisi poikkeusluvassa käytettyä määrittelyä, joka perustuu Melbournen yleissopimukseen.

Telepalvelun myyntinä pidettäisiin tavanomaisten puhelin- ja teleliikennepalvelujen lisäksi muun muassa televerkkojen tai vastaavien rakenteiden, kuten kaapeleiden ja satelliittien, käyttöoikeuden luovuttamista televisiestien välittämistä varten sekä internet- ja sähköpostiyhteyksien tarjoamista. Varsinaista telepalvelua hyväksikäyttäen luovutettavat palvelut, kuten esimerkiksi tietojen luovutus, eivät sisältyisi telepalvelun määritelmään. Radio- ja televisio-ohjelmien lähetystoiminta jäisi telepalvelun määritelmän ulkopuolelle, lukuun ottamatta pelkkää ohjelman teknistä siirtämistä sähkömagneettisella menetelmällä.

71 §. Pykälän 7 kohdan mukaan kansainvälistä teleliikennettä koskevan telepalvelun myynti ulkomailla teletoihintaa harjoittavalle yritykselle tai yhteisölle on verotonta. Verovapaus koskee Suomeen sijoittautuneen teletoihinnan harjoittajan ulkomaiselta teletoihinnan harjoittajalta televerkostonsa käytöstä tai puhelujen välityksestä veloittamia korvauksia kansainvälisessä teleliikenteessä. Säännös mahdollistaa sen, ettei ulkomailla sijaitsevan teletoihinnan harjoittajan tarvitse hakea Suomesta lain 122 §:ssä tarkoitettua palautusta hankintoihinsa sisältyvän veron poistamiseksi.

Pykälän 7 kohdassa tarkoitettavat palvelut olisivat lakiin lisättäväksi ehdotetussa 68 a §:ssä tarkoitettuja telepalveluja. Näiden palvelujen verotusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että niiden myynti tapahtuisi aina ostajan sijoittautumisvaltiossa ja ostajana oleva elinkeinonharjoittaja olisi myyjän sijasta verovelvollinen. Suomalaiset telelaitok-

set voisivat siten 68 a §:n perusteella veloitaa ulkomaisia telelaitoksia edellä tarkoitettuja palveluista ilman Suomen veroa. Vastaavasti suomalaisten telelaitosten olisi suoritettava Suomen vero ulkomaisilta telelaitoksilta ostamistaan palveluista. Koska telelaitokset voisivat vähentää suorittamansa veron samanaikaisesti, vero ei kuitenkaan muodostuisi niille kustannukseksi.

Teletoihinnan harjoittajien keskinäisten telepalvelujen luovutusten verottomuussäännöksen säilyttäminen on lakiin lisättäväksi ehdotetun 68 a §:n mukaisen muutoksen toteutuessa tarpeetonta. Tämän vuoksi ja koska mainittu verottomuussäännös on osittain yhteisössä hyväksytyn tulkintakäytännön vastainen, se ehdotetaan poistettavaksi.

Lain 72 e §:n 4 momentti siirrettäisiin 71 §:n 10 kohdaksi, jolloin nykyinen 71 §:n 10 kohdan säännös siirtyisi 11 kohdaksi.

72 d §. Lain 72 d §:n 3 momentin mukaan veroa ei suoriteta tavaroiden ja palveluiden myynnistä toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevalle Euroopan yhteisöjen toimielimelle vastaan edellytyksin kuin verottomuus myönnetään sijaintivaltiossa. Säännöstä muutettaisiin siten, että se koskisi myös toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan toimielimen henkilökuntaa.

Tavaran tai palvelun verollisen ostohinnan vähimmäismäärä ja muut verovapauden edellytykset määräytyisivät sijaintivaltion lainsäädännön perusteella. Ostajan olisi annettava myyjälle Euroopan yhteisöjen toimivaltaisen yksikön hyväksymismerkinnällä vahvistettu asianmukaisesti täytetty lomake. Tätä koskeva säännös sisällytettäisiin arvonlisäveroasetuksen 9 §:ään.

72 e §. Pykälään otettaisiin uudet säännökset moottoriajoneuvojen verovapaasta myynnistä Suomessa sijaitseville ulkovaltojen diplomaattisille edustustoille ja niiden henkilökunnalle sekä Euroopan yhteisöjen toimielimelle. Lisäksi pykälässä säädettäisiin Suomesta tai toisesta jäsenvaltiosta ostetun ajoneuvon luovutusrajoituksista. Pykälän nykyinen 4 momentti siirrettäisiin 71 §:n 10 kohdaksi.

Pykälän 1 momenttiin sisältyisivät säännökset verovapaan myynnin edellytyksistä. Veroa ei suoritettaisi moottoriajoneuvon myynnistä, jos ostajalla on oikeus tuoda maahan vastaava ajoneuvo verotta 94 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla. Verovapaus koskisi siten myyntiä Suomessa toimiville ulkovaltojen diplomaattisille ja muille samassa asemassa oleville edustustoille, lähe-

tettyjen konsulien virastoille, diplomaattisille edustajille ja lähetetyille konsuleille.

Verottomuus koski myös moottoriajoneuvojen myyntiä edustustojen ulkomaan kansalaisuutta olevalle hallinnolliselle ja tekniselle henkilökunnalle sekä heidän talouteensa kuuluville perheenjäsenille, jos he hankkivat ajoneuvon henkilökohtaiseen käyttöönsä Suomeen asettuessaan. Aikaisemmin hallinnollinen ja tekninen henkilökunta on voinut hankkia uuden auton verotta vain maahan tuomalla sen yhteisön ulkopuolelta tai hankkimalla sen toisessa jäsenvaltiossa toimivalta autokauppiailta. Suomesta he eivät sitä vastoin ole voineet ostaa autoa verottomaan hintaan eikä myöskään palautusmenettely koske heitä. Pykälän 1 momentin mukaan tällainen henkilökunta voisi muuton yhteydessä hankkia uuden auton verottomaan hintaan myös Suomesta. Suomeen asettumisajaksi lasketaan yleensä kuusi kuukautta henkilön Suomeen saapumisesta.

Veroa ei suoritettaisi moottoriajoneuvon myynnistä, jos ostajalla on oikeus 129 §:n 1 momentissa tarkoitettuun palautukseen. Verotonta olisi siten moottoriajoneuvon myynti Suomessa sijaitsevalle Euroopan yhteisöjen toimielimelle.

Verottoman myynnin todentamiseksi ostajan olisi annettava myyjälle ulkoasiainministeriön vahvistama todistus siitä, että ostajalla on oikeus verottomaan hankintaan. Todistuksena käytettäisiin samaa todistusta kuin maahan tuonnissa. Kun ostajana on Euroopan yhteisöjen Suomessa sijaitseva toimielin, todistuksen verottomuuden edellytysten olemassaolosta antaisi asianomainen toimielin. Tätä koskevat säännökset otettaisiin arvonlisäveroa setuksen 9 §:ään.

Pykälän 2 momenttiin sisältyisivät ajoneuvon edelleenluovuttamista koskevat rajoitukset. Ne vastaisivat autoverolain 22 §:ssä ja tullilain 10 §:ssä maahan tuodulle autolle säädettyjä rajoituksia. Ajoneuvoa ei voisi verottomasti luovuttaa muulle kuin vastaavaan verovapaaseen hankintaan oikeutetulle ennen kuin kolme vuotta on kulunut ajoneuvon rekisteröimisestä kyseessä olevaan käyttöön. Ostajan olisi suoritettava veroa määrä, josta myyjä on 1 momentin nojalla vapautunut. Jos ostaja muuttaa pois Suomesta ennen kolmen vuoden määräajan kulumista ja täällä myy käytössään olleen ajoneuvon, hänen ei olisi suoritettava koko veroa, vaan 1/36 jokaista jäljellä olevaa täyttä tai vajaata kuukautta kohti.

Pykälän 3 momentin mukaan ajoneuvon verotonta luovutusta koskevia rajoituksia sovellettaisiin myös ajoneuvoihin, joiden yhteisö hankinta on ollut veroton. Suoritettava vero määräytyisi tällöin sen veron perusteella, josta ostaja on hankinnan yhteydessä vapautunut.

Tullilaitos huolehtii autoveron ja sille laskettavan arvonlisäveron maksuunpanosta autoverolain 22 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa. Tullilaitos huolehtii myös arvonlisäveron maksuunpanosta maahan tuotujen autojen osalta. Koska arvonlisäverottoman edelleen luovuttamisen aikaraja ja edellytykset ehdotetaan autoverolakia vastaaviksi ja koska käytännössä yleensä olisi samanaikaisesti kyse sekä autoveron että arvonlisäveron maksuunpanosta, ehdotetaan, että tullilaitos huolehtisi myös arvonlisäveron maksuunpanosta 72 e §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa. Tätä koskeva säännös sisältyisi pykälän 4 momenttiin.

1.2. Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön

5 §. Ahvenanmaahan liittyvät immateriaalipalvelujen luovutuspaikkaa koskevat erityissäännökset sisällytettäisiin lakiin lisättäväksi ehdotettuun 7 a §:ään. Tämän vuoksi 5 §:ssä oleva viittaus arvonlisäverolain 68 §:ään poistettaisiin.

7 a §. Lakiin lisättäväksi ehdotettuun pykälään sisältyisivät Ahvenanmaahan liittyvät tele- ja immateriaalipalvelujen luovutuspaikkaa koskevat erityissäännökset.

Telepalvelujen myyntimaa määräytyy nykyisin arvonlisäverolain 64 §:n yleissäännöksen perusteella. Telepalvelu verotetaan Suomessa muun muassa silloin, kun myyjällä on Ahvenanmaalla kiinteä toimipaikka, josta palvelu luovutetaan, tai jollei palvelua luovuteta kiinteästä toimipaikasta, kun myyjän kotipaikka on Ahvenanmaalla. Jos taas myyjä on sijoittautunut yhteisön ulkopuoliseen maahan tai toiseen jäsenvaltioon, telepalvelua ei veroteta Suomessa.

Telepalveluja koskevassa neuvoston poikkeusluvassa edellytetty uusi telepalvelujen myyntimaa koskeva perussäännös sisältyisi arvonlisäverolain 68 a §:ään. Mainittua säännöstä sovellettaisiin kolmansien maiden ja Ahvenanmaan väliseen telepalvelujen myyntiin vastaavalla tavalla kuin kolmansien maiden ja Manner-Suomen väliseen kauppaan.

Telepalvelujen myynti kolmanteen maahan sijoittautuneelle ostajalle vapautettaisiin Suomen verosta. Vastaavasti kolmanteen maahan sijoittautuneen teleyrityksen Ahvenanmaalle sijoittautuneille elinkeinonharjoittajille, yhteisöille tai yksityisille henkilöille myymät telepalvelut verotettaisiin Suomessa.

Arvonlisäverolain 68 a § soveltuisi suoraan myös Ahvenanmaan ja muiden EU:n jäsenvaltioiden kuin Suomen väliseen telepalvelujen myyntiin silloin, kun ostajana on elinkeinonharjoittaja. Myyntimaa määräytyisi tällöin ostajan kiinteän toimipaikan tai kotipaikan perusteella vastaavalla tavalla kuin Manner-Suomen ja toisten EU:n jäsenvaltioiden välisessä kaupassa. Myynti toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelle ostajalle vapautettaisiin Suomen verosta. Myynti toisesta jäsenvaltiosta Ahvenanmaalle sijoittautuneelle ostajalle verotettaisiin Suomessa siten, että ostaja olisi verovelvollinen.

Ahvenanmaata koskevaan erillislakiin lisättäväksi ehdotettuun 7 a §:ään otettaisiin Ahvenanmaan ja muiden EU:n jäsenvaltioiden kuin Suomen välistä telepalvelujen myyntiä koskevat myyntimaasäännökset tapauksissa, joissa ostajana on muu kuin elinkeinonharjoittaja.

Pykälän 1 momentti koskisi tilannetta, jossa myyjän kiinteä toimipaikka, josta palvelu luovutetaan tai, jollei palvelua luovuteta kiinteästä toimipaikasta, myyjän kotipaikka on muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa, ja telepalvelu myydään Ahvenanmaalle sijoittautuneelle ostajalle. Neuvoston poikkeuslupan mukaan myyjän jäsenvaltio vapauttaa tällaisen myynnin verosta, koska Ahvenanmaa on yhteisön veroalueen ulkopuolelle jäävä kolmas alue. Verottamatta jäämisen estämiseksi myynti verotettaisiin Suomessa. Arvonlisäverolain 9 §:n mukaan verovelvollinen tällaisesta mynnistä olisi myyjä, jos ostajana on yksityishenkilö. Toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut myyjä joutuisi tällöin rekisteröitymään Suomeen. Jos ostajana on oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, olisi ostaja mynnistä verovelvollinen.

Pykälän 2 momentti koskisi tilannetta, jossa myyjä on sijoittautunut Ahvenanmaalle ja ostaja muuhun EU:n jäsenvaltioon kuin Suomeen. Neuvoston poikkeuslupan mukaan ostajan jäsenvaltio verottaa tällaisen myynnin. Kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi myynti vapautettaisiin verosta Suomessa.

Poikkeuslupa ei edellyttäisi muutoksia Ahvenanmaan ja muun Suomen välisiin telepal-

velujen myyntiin. Tässä suhteessa myyntiin sovellettaisiin edelleenkin samoja sääntöjä kuin Suomen sisäiseen myyntiin.

Lain 5 §:n mukaan Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen sovellettaessa immateriaalipalvelujen luovutuspaikkaa sääntelevää arvonlisäverolain 68 §:n 1 momentin kolmatta virkettä. Immateriaalipalvelujen luovutuspaikkaa koskeva erityissäännös sisällytettäisiin selkeyden vuoksi lakiin lisättäväksi ehdotetun 7 a §:n 1 momenttiin samansisältöisenä kuin vastaava telepalveluja koskeva säännös. Samalla muille kuin elinkeinonharjoittajille myytävien immateriaalipalvelujen verokohtelua tarkistettaisiin. Nykyisin tällainen palvelu verotetaan Suomessa myös silloin, kun myyjä on yhteisön ulkopuolelle sijoittautunut yritys ja ostajan kotipaikka on Ahvenanmaalla. Uuden säännöksen mukaan verotuspaikka määräytyisi näissä tilanteissa myyjän kiinteän toimipaikan tai kotipaikan perusteella vastaavalla tavalla kuin mannersuomalaisen ostajan kohdalla.

24 §. Arvonlisäverolain 131 §:ssä säädetään veron palauttamisesta eräille verotonta toimintaa harjoittaville yrityksille. Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan palautusoikeus koskee tilanteita, joissa rahoitus- tai vakuutuspalvelu myydään elinkeinonharjoittajalle ja elinkeinonharjoittajalla ei ole kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa yhteisössä tai joissa myynti liittyy välittömästi yhteisön ulkopuolelle vietäviksi tarkoitettuihin tavaroihin. Säännöstä sovelletaan sekä Manner-Suomesta että Ahvenanmaalta yhteisön ulkopuolelle suuntautuvaan myyntiin.

Ahvenanmaata koskevan erillislain 24 §:n 2 momentin mukaan palautusoikeus koskee myös tilanteita, joissa rahoitus- tai vakuutuspalvelu myydään Ahvenanmaalla elinkeinonharjoittajalle, jolla on kotipaikka tai kiinteä toimipaikka muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Palautusoikeus koskee myös myyntiä, joka liittyy välittömästi Ahvenanmaan ja muiden EU:n jäsenvaltioiden kuin Suomen väliseen tai Manner-Suomen ja Ahvenanmaan väliseen tavaravienttiin.

Sääntely on epäselvä siltä osin kuin kysymys on Ahvenanmaalla tapahtuvasta myynnistä elinkeinonharjoittajalle, jolla on kiinteä toimipaikka tai kotipaikka muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Lain 24 §:n 4 momentissa määritellään, milloin palautukseen oikeuttava rahoitus- ja vakuutuspalvelun myynti tapahtuu Ahvenanmaalla. Sään-

nöksessä viitataan kuitenkin rahoitus- ja vakuutuspalvelun myyntipaikkaan, joka määräytyy ostajan kotipaikan tai kiinteän toimipaikan perusteella.

Palautusoikeuden myöntäminen Ahvenanmaalla tapahtuvan myynnin osalta muuhun EU:n jäsenvaltioon kuin Suomeen sijoittautuneelle elinkeinonharjoittajalle ei ole perusteltua. Johdonmukaisuus edellyttää, että myynti toiseen jäsenvaltioon ei muodostu verotuksellisen lopputuloksen kannalta edullisemmaksi sen mukaan, tapahtuuko myynti Ahvenanmaalla vai Manner-Suomessa. Muussa tapauksessa sääntely asettaisi Manner-Suomesta ja Ahvenanmaalta myytävät rahoitus- ja vakuutuspalvelut eriarvoiseen asemaan ja voisi siten aiheuttaa kilpailuväristymiä ja veronkiertotilanteita. Ahvenanmaalla ja Manner-Suomessa tapahtuvan myynnin erottaminen voisi lisäksi aiheuttaa käytännössä hankalia tulkinta- ja valvontaongelmia. Tämän vuoksi pykälän 2 momenttia ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että palautusoikeutta ei sovelleta tilanteessa, jossa ostajana on muuhun EU:n jäsenvaltioon kuin Suomeen sijoittautunut elinkeinonharjoittaja silloinkaan, kun myynti tapahtuu Ahvenanmaalla. Samalla pykälän 4 momentin säännökset jätettäisiin pois tarpeettomina.

Pykälän 2 momenttia tarkistettaisiin myös siten, että Ahvenanmaalta muuhun EU:n jäsenvaltioon kuin Suomeen sekä Ahvenanmaan ja muun Suomen välillä vietäviksi tarkoitettuihin tavaroihin liittyvät rahoitus- ja vakuutuspalvelut säädettäisiin palautukseen oikeuttaviksi riippumatta siitä, missä rahoitus- tai vakuutuspalvelun myynti tapahtuu.

Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin ehdote-tuista muutoksista johtuva viittaustarkistus.

25 a §. Lakiin otettaisiin uusi 25 a §, jossa säädettäisiin Ahvenanmaahan liittyvän maahantuonnin vähennysoikeuden ajallisesta kohdistamisesta. Säännöksen mukaan Ahvenanmaan ja muun Suomen välisissä maahantuonneissa tai Ahvenanmaalle muista jäsenvaltioista tapahtuvissa maahantuonneissa vähennykset kohdistettaisiin sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana maahan tuodusta tavarasta veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt. Vero voitaisiin siten vähentää jo

tuontikuukaudelta. Säännös koskisi vain niitä verovelvollisia, joilla on oikeus jaksotullaukseen.

Vaikka vähennys voitaisiin kohdistaa jo tuontikuukaudelle, itse vähennysoikeuden edellytyksenä olisi aikaisempaan tapaan, että maahantuojalla on arvonlisäverolain 102 a §:n 2 momentin mukaisesti hallussaan tullauspäätös ja siihen liittyvät asiakirjat.

Tuotaessa tavaroita yhteisön ulkopuolelta Ahvenanmaalle tai muualle Suomeen, vähennys tehtäisiin edelleenkin arvonlisäverolain 141 §:n 4 kohdan nojalla tullauskuukaudelta.

26 §. Pykälän edelle lisättäisiin uusi väliotsikko.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset arvonlisäverolain täytäntöönpanosta on annettu arvonlisäveroasetuksessa (50/1994). Arvonlisäveroasetukseen tehtäisiin lakiehdotuksesta aiheutuvat muutokset.

3. Voimaantulo

Ehdotettujen telepalveluja koskevien muutosten tulisi neuvostokäsittelyn yhteydessä pöytäkirjaan otetun lausuman mukaisesti tulla voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1997. Myös muut ehdotetut muutokset ehdotetaan tulemaan voimaan samana ajankohtana.

Toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan Euroopan yhteisöjen toimielimen henkilökunnalle tapahtuvan myynnin verovapautta ehdotetaan sovellettavaksi takautuvasti vuoden 1995 alusta lukien.

Ahvenanmaan verorajaan liittyvää maahantuonnista suoritettavan veron vähennysajan kohtaa koskevaa säännöstä sovellettaisiin vuoden 1997 maaliskuun alusta, jolloin muikin verorajaa koskeva lainsäädäntö tuli voimaan.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 71 §:n 7 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1767/1995,
muutetaan 1 §:n 4 momentti, 72 d §:n 3 momentti ja 72 e §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 4 momentti laissa 1216/1994, 72 d §:n 3 momentti mainituksa laissa 1767/1995 ja 72 e § viimeksi mainituksa laissa ja laissa 1468/1994 sekä
lisätään lakiin uusi 68 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä 71 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1468/1994 ja 1767/1995, uusi 10 kohta, jolloin nykyinen 10 kohta siirtyy viimeksi mainitulla lailla kumotun 11 kohdan sijaan, seuraavasti:

1 §

Myynnin ei katsota tapahtuvan liiketoiminnan muodossa, jos siitä saatu vastike on enakkoperintälain (1118/1996) 13 §:ssä tarkoitettua palkkaa.

Telepalvelut

68 a §

Mitä 68 §:ssä säädetään, sovelletaan myös telepalveluun.

Telepalvelu on kuitenkin myyty Suomessa myös silloin, kun:

1) kiinteä toimipaikka, josta palvelu luovutetaan, tai jollei palvelua luovuteta kiinteästä toimipaikasta, myyjän kotipaikka on Yhteisön ulkopuolella;

2) ostajana on muu kuin elinkeinonharjoittaja; ja

3) palvelu luovutetaan ostajan Suomessa olevaan pysyvään toimipaikkaan tai, jollei palvelua luovuteta pysyvään toimipaikkaan, kun ostajan kotipaikka on täällä.

Telepalvelulla tarkoitetaan palvelua, jonka tarkoituksena on signaalien, kirjoitettujen tai kuvallisten viestien, ääniviestien tai tietojen välittäminen, lähettäminen ja vastaanottaminen johtimitse, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella menetelmällä sekä tällaisen välitys-, lähetyksen tai vastaanotokapasiteetin käyttöoikeuden myöntämistä tai siirtoa.

71 §

Veroa ei suoriteta seuraavista myynneistä:

10) edellä 66 a §:ssä tarkoitetun yhteisökuljetuksen myynti, joka liittyy tavaroiden kuljetukseen Azoreille tai Madeiralle tai näiltä alueilta taikka niiden välillä;

11) verotta 58 §:n, 59 §:n 4 kohdan, 70, 70 b, 71 tai 72 d §:n nojalla myytävien tavaroiden ja palvelujen välitys.

72 d §

Veroa ei suoriteta tavaroiden ja palvelujen myynnistä toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevalle Euroopan yhteisöjen toimielimelle ja sen henkilökunnalle vastaavin edellytyksin kuin verottomuus myönnetään sijaintivaltiossa.

72 e §

Veroa ei suoriteta moottoriajoneuvon myynnistä, jos ostajalla on oikeus tuoda maahan vastaava ajoneuvo verotta 94 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla tai oikeus 129 §:n 1 momentissa tarkoitettuun palautukseen. Verottomuuden edellytykset on osoitettava asetuksella säädettävällä tavalla.

Jos 1 momentissa tarkoitetun ajoneuvon ostaja myy, vuokraa, antaa vastikkeetta käytettäväksi tai muutoin luovuttaa ajoneuvon muulle kuin vastaavaan verottomaan hankintaan oikeutetulle ennen kuin kolme vuotta on kulunut ajoneuvon rekisteröimisestä kysymyksessä olevaan käyttöön, hänen on suoritettava se vero, josta myyjä on 1 momentin nojalla vapautunut. Jos ostaja muuttaessaan pois Suomesta ennen kuin mainittu määräaika on kulunut täällä myy käytössään olleen

ajoneuvon, hänen on suoritettava veroa 1/36 jokaista määrääjän jäljellä olevaa täyttä tai vajaata kuukautta kohti.

Mitä 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen 1 momentissa tarkoitettuun käyttöön hankittuun moottoriajoneuvoon, jonka yhteisöhankinta on ollut veroton. Suoritettava vero määräytyy tällöin sen veron perusteella, josta ostaja on hankinnan yhteydessä vapautunut.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen veron maksamisesta, veroviranomaisista, ilmoittamisvelvollisuudesta, veron määräämisestä, ennakkoratkaisusta, muutoksen hakemisesta ja veron takaisinmaksamisesta on voimassa,

mitä autoverosta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tätä lakia sovelletaan, ellei jäljempänä toisin säädetä, kun myyty tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu, yhteisöhankinta on tehty taikka tavara tai palvelu on otettu omaan käyttöön lain tultua voimaan.

Lain 72 d §:n 3 momenttia sovelletaan, kun tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu 1 päivänä tammikuuta 1995 tai sen jälkeen.

2.

Laki

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön 30 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1266/1996) 5 ja 24 § sekä

lisätään lakiin uusi 7 a, 25 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä 26 §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

5 §

Sovellettaessa arvonlisäverolain 63, 63 a, 63 b, 63 d ja 63 f §:ää sekä 64 §:n 2 momenttia Ahvenanmaan maakunnan ei katsoa kuuluvan Suomen alueeseen.

7 a §

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 68 ja 68 a §:ssä säädetään, mainituissa pykälissä tarkoitettujen palvelut on myyty Suomessa myös silloin, kun:

1) kiinteä toimipaikka, josta palvelu luovutetaan tai, jollei palvelua luovuteta kiinteästä toimipaikasta, myyjän kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa;

2) ostajana on muu kuin elinkeinonharjoittaja; ja

3) palvelu luovutetaan ostajan Ahvenanmaan maakunnassa olevaan pysyvään toimipaikkaan tai, jollei palvelua luovuteta pysyvään toimipaikkaan, kun ostajan kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa.

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain

68 a §:ssä säädetään, telepalvelu on myyty ulkomailla silloin, kun:

1) kiinteä toimipaikka, josta palvelu luovutetaan tai, jollei palvelua luovuteta kiinteästä toimipaikasta, myyjän kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa;

2) ostajana on muu kuin elinkeinonharjoittaja; ja

3) palvelu luovutetaan ostajan toisessa jäsenvaltiossa olevaan pysyvään toimipaikkaan tai, jollei palvelua luovuteta pysyvään toimipaikkaan, kun ostajan kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa.

24 §

Mitä arvonlisäverolain 131 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään, sovelletaan myös toimintaan, josta ei suoriteta veroa tämän lain 8, 10, 12—14 ja 16 §:n mukaan.

Arvonlisäverolain 131 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan myös rahoitus- ja vaakuutuspalvelun myyntiin, joka liittyy välittömästi Ahvenanmaan maakunnasta muualle

Suomeen tai toiseen jäsenvaltioon tai muualta Suomesta maakuntaan vietäviksi tarkoitettuihin tavaroihin.

Arvonlisäverolain 131 §:n 1 momentin 2 kohtaa ei sovelleta, kun ostajana on elinkeinonharjoittaja, jolla on kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Ahvenanmaan maakunnassa, jollei myynti liity välittömästi Yhteisön ulkopuolelle vietäviin tavaroihin tai kysymys ole 2 momentissa tarkoitettusta myynnistä.

Ajallinen kohdistaminen

25 a §

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 141 §:n 4 kohdassa säädetään, sovellettaessa tämän lain 22 §:ssä tarkoitettua ilmoitus- ja maksumenettelyä vähennys kohdistetaan sille

kalenterikuukaudelle, jonka aikana maahan tuodusta tavarasta veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt.

Erityisiä säännöksiä

26 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1997.

Lakia sovelletaan palveluun, joka on suoritettu tai otettu omaan käyttöön lain tultua voimaan.

Lain 25 a §:ää sovelletaan, kun veron suorittamisvelvollisuus tavarahan maahantuonnissa on syntynyt 1 päivänä maaliskuuta 1997 tai sen jälkeen.

Helsingissä 7 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Arja Alho

1.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 71 §:n 7 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1767/1995,
muutetaan 1 §:n 4 momentti, 72 d §:n 3 momentti ja 72 e §,
 sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 4 momentti laissa 1216/1994, 72 d §:n 3 momentti mainituksa laissa 1767/1995 ja 72 e § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 1468/1994 sekä
lisätään lakiin uusi 68 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä 71 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1468/1994 ja 1767/1995, uusi 10 kohta, jolloin nykyinen 10 kohta siirtyy viimeksi mainitulla lailla kumotun 11 kohdan sijaan, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Myynnin ei katsota tapahtuvan liiketoiminnan muodossa, jos siitä saatu vastike on enakkoperintälain 4 §:ssä tarkoitettua palkkaa.

Myynnin ei katsota tapahtuvan liiketoiminnan muodossa, jos siitä saatu vastike on enakkoperintälain (1118/1996) 13 §:ssä tarkoitettua palkkaa.

Telepalvelut

68 a §

Mitä 68 §:ssä säädetään, sovelletaan myös telepalveluun.

Telepalvelu on kuitenkin myyty Suomessa myös silloin, kun:

1) kiinteä toimipaikka, josta palvelu luovutetaan tai jollei sitä luovuteta kiinteästä toimipaikasta, myyjän kotipaikka on Yhteisön ulkopuolella;

2) ostajana on muu kuin elinkeinonharjoittaja; ja

3) palvelu luovutetaan ostajan Suomessa olevaan pysyvään toimipaikkaan tai, jollei palvelua luovuteta pysyvään toimipaikkaan, kun ostajan kotipaikka on täällä.

Telepalvelulla tarkoitetaan palvelua, jonka tarkoituksena on signaalien, kirjoitettujen tai kuvallisten viestien, ääniviestien tai tietojen välittäminen, lähettäminen ja vastaanottaminen johtimitse, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella menetelmällä sekä tällaisen välitys-, lähetyksen- tai vastaanotomenetelmän käyttöoikeuden myöntämistä tai siirtoa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

71 §

Veroa ei suoriteta seuraavista myynneistä:

7) kansainvälistä teleliikennettä koskevan telepalvelun myynti ulkomailla teletointaa harjoittavalle yritykselle tai yhteisölle;

(7 kohta kumotaan)

10) verotta 58 §:n, 59 §:n 4 kohdan, 70, 70 b, 71 tai 72 d §:n nojalla myytävien tavaroiden ja palvelujen välitys.

10) edellä 66 a §:ssä tarkoitetun yhteisökuljetuksen myynti, joka liittyy tavaroiden kuljetukseen Azoreille tai Madeiralle tai näiltä alueilta taikka niiden välillä;

11) on kumottu lailla 1767/1995.

11) verotta 58 §:n, 59 §:n 4 kohdan, 70, 70 b, 71 tai 72 d §:n nojalla myytävien tavaroiden ja palvelujen välitys.

72 d §

Veroa ei suoriteta tavaroiden ja palvelujen myynnistä toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevalle Euroopan yhteisöjen toimielimelle vastaavin edellytyksin kuin verottomuus myönnetään sijaintivaltiossa.

Veroa ei suoriteta tavaroiden ja palvelujen myynnistä toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevalle Euroopan yhteisöjen toimielimelle ja sen henkilökunnalle vastaavin edellytyksin kuin verottomuus myönnetään sijaintivaltiossa.

72 e §

1—3 mom. on kumottu lailla 1767/1995.

Veroa ei ole suoritettava 66 a §:ssä tarkoitusta yhteisökuljetuksesta, joka liittyy tavaroiden kuljetukseen Azoreille tai Madeiralle tai näiltä alueilta taikka niiden välillä.

72 e §

Veroa ei suoriteta moottoriajoneuvon myynnistä, jos ostajalla on oikeus tuoda maahan vastaava ajoneuvo verotta 94 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla tai oikeus 129 §:n 1 momentissa tarkoitettuun palautukseen. Verottomuuden edellytykset on osoitettava asetuksella säädettävällä tavalla.

Jos 1 momentissa tarkoitetun ajoneuvon ostaja myy, vuokraa, antaa vastikkeetta käytettäväksi tai muutoin luovuttaa ajoneuvon muulle kuin vastaavaan verottomaan hankintaan oikeutetulle ennen kuin kolme vuotta on kulunut ajoneuvon rekisteröimisestä kysymyksessä olevaan käyttöön, hänen on suoritettava se vero, josta myyjä on 1 momentin nojalla vapautunut. Jos ostaja muuttaessaan pois Suomesta ennen kuin mainittu määräaika on kulunut täällä myy käytössään olleen ajoneuvon, hänen on suoritettava veroa 1/36 jokaista määräajan jäljellä olevaa täyttä tai vajaata kuukautta kohti.

Mitä 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen 1 momentissa tarkoitettuun käyttöön hankittuun moottoriajoneuvoon, jonka yhteisöhankinta on ollut veroton. Suoritettava vero määräytyy tällöin sen veron perusteella, josta ostaja on hankinnan yhteydessä vapautunut.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun veron maksamisesta, veroviranomaisista, ilmoittamisvelvollisuudesta, veron määräämisestä, ennakkoratkaisusta, muutoksen hakemisesta ja veron takaisinmaksamisesta on voimassa, mitä autoverosta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tätä lakia sovelletaan, ellei jäljempänä toisin säädetä, kun myyty tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu, yhteisöhankinta on tehty taikka tavara tai palvelu on otettu omaan käyttöön lain tultua voimaan.

Lain 72 d §:n 3 momenttia sovelletaan, kun tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu 1 päivänä tammikuuta 1995 tai sen jälkeen.

2.

Laki

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön 30 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1266/1996) 5 ja 24 § sekä *lisätään* lakiin uusi 7 a, 25 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä 26 §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Sovellettaessa arvonlisäverolain 63, 63 a, 63 b, 63 d ja 63 f §:ää, 64 §:n 2 momenttia sekä 68 §:n 1 momentin kolmatta virkettä Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen.

5 §

Sovellettaessa arvonlisäverolain 63, 63 a, 63 b, 63 d ja 63 f §:ää sekä 64 §:n 2 momenttia Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen.

7 a §

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 68 ja 68 a §:ssä säädetään, mainituissa pykälissä tarkoitetut palvelut on myyty Suomessa myös silloin, kun:

1) kiinteä toimipaikka, josta palvelu luovutetaan tai, jollei palvelua luovuteta kiinteästä toimipaikasta, myyjän kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2) ostajana on muu kuin elinkeinonharjoittaja;

3) palvelu luovutetaan ostajan Ahvenanmaan maakunnassa olevaan pysyvään toimipaikkaan tai, jollei palvelua luovuteta pysyvään toimipaikkaan, kun ostajan kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa.

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 68 a §:ssä säädetään, telepalvelu on myyty ulkomailla silloin, kun:

1) kiinteä toimipaikka, josta palvelu luovutetaan tai, jollei palvelua luovuteta kiinteästä toimipaikasta, myyjän kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa;

2) ostajana on muu kuin elinkeinonharjoittaja; ja

3) palvelu luovutetaan ostajan toisessa jäsenvaltiossa olevaan pysyvään toimipaikkaan tai, jollei palvelua luovuteta pysyvään toimipaikkaan, kun ostajan kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa.

24 §

Mitä arvonlisäverolain 131 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään, sovelletaan myös toimintaan, josta ei suoriteta veroa tämän lain 8, 10, 12—14 ja 16 §:n mukaan.

Mitä arvonlisäverolain 131 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetään, sovelletaan myös, kun hankintaan liittyvä myynti tapahtuu:

1) Ahvenanmaan maakunnassa ja ostajana on elinkeinonharjoittaja, jolla ei ole kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla Suomessa;

2) Ahvenanmaan maakunnassa ja liittyy välittömästi muualle Suomeen tai toiseen jäsenvaltioon vietäväksi tarkoitettuihin tavaroihin; tai

3) muualla Suomessa ja liittyy välittömästi Ahvenanmaan maakuntaan vietäväksi tarkoitettuihin tavaroihin.

Mitä arvonlisäverolain 131 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetään, ei sovelleta, kun ostajana on elinkeinonharjoittaja, jolla on kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Ahvenanmaan maakunnassa, jollei myynti liity välittömästi Yhteisön ulkopuolelle vietäviin tavaroihin taikka kysymys ole 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettusta myynnistä.

Rahoitus- tai vakuutuspalvelu on myyty Ahvenanmaan maakunnassa silloin, kun se arvonlisäverolain 68 §:n ja tämän lain 5 §:n

24 §

Mitä arvonlisäverolain 131 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään, sovelletaan myös toimintaan, josta ei suoriteta veroa tämän lain 8, 10, 12—14 ja 16 §:n mukaan.

Arvonlisäverolain 131 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan myös rahoitus- ja vakuutuspalvelun myyntiin, joka liittyy välittömästi Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen tai toiseen jäsenvaltioon tai muualta Suomesta maakuntaan vietäviksi tarkoitettuihin tavaroihin.

Arvonlisäverolain 131 §:n 1 momentin 2 kohtaa ei sovelleta, kun ostajana on elinkeinonharjoittaja, jolla on kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Ahvenanmaan maakunnassa, jollei myynti liity välittömästi Yhteisön ulkopuolelle vietäviin tavaroihin tai kysymys ole 2 momentissa tarkoitettusta myynnistä.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

mukaista sääntöä soveltaen olisi myyty maakunnassa.

*Ajallinen kohdistaminen**25 a §*

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 141 §:n 4 kohdassa säädetään, sovellettaessa tämän lain 22 §:ssä tarkoitettua ilmoitus- ja maksumenettelyä vähennys kohdistetaan sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana maahan tuodusta tavarasta veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt.

*Erityisiä säännöksiä**26 §*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1997.

Lakia sovelletaan palveluun, joka on suoritettu tai otettu omaan käyttöön lain tultua voimaan.

Lain 25 §:ää sovelletaan, kun veron suorittamisvelvollisuus tavaran maahantuonnissa on syntynyt 1 päivänä maaliskuuta 1997 tai sen jälkeen.
